

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ ТА РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

доц. Кірсанова Т.О., студентка Ташкалюк Т.М.

Важливим для вітчизняної податкової системи є не тільки її внутрішній аналіз, але і порівняння з податковими системами інших країн з можливістю внесення пропозицій про застосування позитивного досвіду їх розвитку.

Якщо розглядати податкову систему Російської федерації, то відповідно до Податкового кодексу Російської Федерації частини першої [2] податкова система на відміну від дворівневої податкової системи України має трьохрівневий характер: податки справляються на федеральному, регіональному та місцевому рівні.

Щодо системи оподаткування юридичних осіб, то на федеральному рівні підприємства та організації сплачують менше податків ніж в Україні: податок на додану вартість та акцизи, податок на прибуток, податок на видобуток корисних копалин, збори за використання об'єктів тваринного світу та за спеціальне використання водних ресурсів, державне мито, податок на майно.

До 2010 року справлявся єдиний соціальний податок, але в 2010 році його було скасовано, внаслідок чого відбулося повернення до сплати страхових внесків окремо до кожного з існуючих позабюджетних фондів із суттєвим переглядом основних параметрів стягнення таких внесків, в Україні ж навпаки тільки нещодавно ввели єдиний соціальний внесок замість відрахувань до різних фондів за.

На регіональному рівні юридичні особи сплачують відсутні в податковій системі України податок на майно організацій та податок на ігровий бізнес. Існує транспортний податок, який на відміну від збору за першу реєстрацію транспортного засобу в Україні сплачується один раз в рік (ставки податку встановлюються залежно від об'єму двигуна, від місткості в тонах для водного транспорту чи на одиницю транспорту в твердих ставках). До місцевих податків Російської Федерації належить податок на землю, який є аналогом плати за землю в Україні (однак плата за землю сплачується на загальнодержавному).

Згідно Податкового кодексу Російської Федерації до спеціальних податкових режимів належать спрощена система оподаткування та оподаткування у вигляді єдиного податку на встановлений дохід для окремих видів діяльності. Кодексом передбачається застосування системи оподаткування у вигляді

єдиного податку на встановлений дохід для окремих видів діяльності, це застосовує такий підхід у спрощенні оподаткування, згідно якого встановлюються фіксовані розміри доходу для окремих видів діяльності за фізичний показник (робітник, квадратний метр площі, автотранспортний засіб, посадочне місце, торгове місце тощо). Податкова база розраховується як добуток базової доходності на величину фізичного показника з можливістю застосування коригуючого коефіцієнту, який враховує вплив визначених законодавством чинників на результати підприємницької діяльності (при цьому не потрібно сплачувати податок на прибуток, податок на додану вартість, податок на майно, в Україні ж платники єдиного податку не звільнюються від сплати податку на майно, відмінне від земельної ділянки, але окрім вищенаведених податків звільнюються від збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності; збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства та земельного податку).

Ще однією відмінністю є те, що податок на прибуток в Російській Федерації розраховується як різниця між доходами (від реалізації та позареалізаційними) та витратами (пов'язаними з виробництвом та поза виробничі витрати; при цьому до витрат включається амортизація). В Україні ж на даний момент база оподаткування крім різниці між доходами і витратами виділяє амортизацію як окрему складову. Щодо розрахунку амортизації в Росії, то всі основні фонди діляться на 9 груп (залежно від терміну корисного використання), і амортизація може нараховуватись лінійним і нелінійним методом. В Україні вирізняють 16 груп основних засобів, для яких можна застосовувати такі методи нарахування амортизації як: пряmolінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, виробничий [1].

Отже, порівнявши податкові системи Росії та України можна зробити висновок про те, що вони мають ряд спільних та відмінних рис. Для України можна було би застосувати досвід оподаткування Російської Федерації на місцевому рівні, та ввести такі податки як податок на ігровий бізнес та податок на майно організацій, - оскільки ці податки мають широку податкову базу та забезпечили б значний розмір надходжень до місцевих бюджетів. Однак як і у системі оподаткування нашої країни, в російській системі найбільшим недоліком є те, що найбільшу частку податкових надходжень до федерального бюджету складають надходження від податку на додану вартість, тоді як у більшості розвинених країн

світу уже левову частку податкових надходжень складають прямі податки.

1. Податковий кодекс України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=2755-17>

2. Податковий кодекс Російської Федерації : [Електрон. ресурс] – Режим доступу: - <http://www.nal-kodeks.ru/glava/nk-glava-2/>

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 215-216.